

BERICHTEN EN VARIA

HOE DE WET WORDT TOEGEPAST!

Ons wordt toegezonden de volgende advertentie, voorkomende in de Haagsche Post van 29 Maart j.l., die te merkwaardig is om niet aan de vergetelheid te ontrukken:

GEVESTIGD:

F. C. SEYBERT,
Doctor of dental surgeon,
Amerik. Tandarts.

Gedurende de laatste 11 jaren 1e klas praktijk in Den Haag, voorheen 1e Assistent bij **Dr. Foerster**, Hof-tandarts, Berlijn, **Dr. Samy Bey**, Hof-tandarts van den Sultan, Constantinopel en **Dr. Parr en Clos**, New York, 5th Avenue.

BERG EN DAL, bij Nijmegen, naast Hotel „Groot Berg en Dal” eindhalte lijn 2 van Nijmegen. Spreekuren namiddags 2—7, Zondags 11—2 uur.

Natuurgetrouwe en gegarandeerde passende, kunstig uitgevoerde gebitten zonder gummizuigers, stiftanden, kronen en bruggen zonder zichtbaar goud, onzichtbare tandvulling, conserveerende tandheelkunde, pijnloos trekken en wortelspitsen resecties. Voor patiënten van elders is desgewenscht pension beschikbaar.

Het feit dat deze pensionverleenende „hof-doctor” (van huis uit Duitscher), tevens afgevaardigde is der Hollandsche technikers in hunne internationale organisatie, waarin hij zelfs een bestuursrol vervult, zal verder wel niemand verwonderen.

INDISCHE TOESTANDEN

Van Coll. L. J. Fransz uit Soerabaja, ontvingen wij de volgende uitknipsels uit het Handelsblad van Soerabaja van Februari j.l.:

Degradeerende reclame-makerij.

Men zond ons een circulaire toe welke op een der kleinere plaatsen in den Oosthoek werd verspreid en welke het oogmerk heeft reclame te maken voor de practijk van een niet met name te noemen geneesheer aldaar.

Het strooibiljet is als volgt opgesteld:

*) Toean-toean,
Moelai pada tanggal 15 Dec. 1928, saia bertempat di roemah Heerenstraat (seblah Hotel Tönjes).

(afgedrukt zijn dan de spreekuren)

Apabila toean-toean mendapet sakit gigi atau lain-lainnja, djangan toenggoe lama lagi boeat dateng minta preksa, atau lantas minta bitjara sama telepon No. 85, mana nanti bisa toeloeng bikin semboeh dari toean poenja penjakit.

Tabee saia

Dr. (volgt de naam van den geneesheer)

arts dan tandarts

(doeloe gouvernements arts 1ste kl.)

Tot zoover dit strooibiljet.

Wij vragen ons ernstig af of het medisch fatsoen eene dergelijke circus-achtige wijze van reclame-maken wel toelaat. Het kan namelijk zeker niet het aanzien van onze geneesheeren verhoogen indien door middel van dergelijke slecht gestelde, poovere strooibiljetten de aandacht van eventueele klandizie wordt gevestigd op eigen nering.

Eveneens mag worden getwijfeld aan het recht van dezen geneesheer zich Dr. (doctor) te noemen, waar hij zich kwalificeert als „arts dan tandarts”, al heeft hij er heel listig, bij wijze van aanbeveling,

*) Mijne Heeren.

Reeds vanaf 15 Dec. 1928 ben ik in huize Heerenstraat (naast Hotel Tönjes) gevestigd.

Wanneer men pijn in tanden of elders in den mond krijgt moet men niet lang wachten maar dadelijk hulp vragen of telefoneeren met No. 85, waarna men van mijn kunde kan profiteeren.

(Vrij vertaald. Red.)

bij gezet „doeloe gouvernements arts 1ste klasse.” Naar wij vernamen is hij geen gediplomeerd tandarts.

Wij hopen dat de inspectie van den B. G. D. zich met deze zaak zal bemoeien.

Meer materiaal

De vorige week bespraken wij het geval te Pasoeroean, waar een medicus, die niet het recht had zich tandarts te noemen, dit niettemin deed in een gedrukte reclame welke onder Chineezen en Inlanders werd gedistribueerd.

Intusschen, het zou verkeerd zijn te meenen dat dit een op zichzelf staand geval was.

Voor al bij de uitoefening der tandheelkundige praktijk te Soerabaja blijkt „something rotten in the State” te zijn. Hier heerschen dan toch toestanden welke doen denken aan de meest duidelijke anarchie.

Men noemt zich „tandarts” zonder daartoe het recht te hebben, oefent zijne praktijk uit, afficheert dit, en misleidt aldus het Publiek.

Want het gaat hier om iets meer dan om eene papieren onderscheiding; er is groot verschil in opleiding, in kennis, derhalve in geschiktheid, en dan mag het voor het Publiek niet onverschillig zijn of het voor zijn goede geld wordt behandeld door deskundigen, of door beunhazen.

Het is nog slechts enkele maanden geleden dat, naar aanleiding van den plotseligen dood van een Inlander die was behandeld door iemand die geen bevoegd tandheelkundige is, verschillende tandartsen te Soerabaja zich met eene klacht hebben gewend tot den Procureur-Generaal. Doel en strekking dier klacht zullen den lezer blijken uit het volgende daaruit genomen citaat:

„dat te Soerabaja meerdere tandtechniekers van Europeeschen landaard gevestigd zijn, die, zonder de bevoegdheid daartoe te bezitten, de tandheelkundige praktijk in haar vollen omvang uitoefenen;

dat evenbedoelde tandtechniekers uiteraard een gevaar opleveren voor de door hen behandelde patiënten;

dat het gevaar niet denkbeeldig is, moge blijken uit het geval, waarbij een inlandsche chauffeur van de Kol. Bank na eene kies-extractie op Zondagmorgen 13 Maart '28, door den Europeeschen tandtechniker X. verricht, op Maandagnacht 14 Maart '28 aan eene algemeene infectie is overleden, hetgeen geconstateerd is door den chirurg Dr. Schrecker;

dat weliswaar lastig uit te maken is, dat de infectie is veroorzaakt door bovengenoemd tandtechniker, maar dat hiermee toch het wettig en overtuigend bewijs is geleverd, dat bovengenoemde tandtechniker onbevoegde tandheelkunde uitoefent;

dat ondergeteekenden den Off. v. Justitie te Soerabaja van bovengenoemd geval in kennis hebben gesteld, doch dat de Off. v. Justitie te Soerabaja onmachtig is, den overtreder voor den Raad v. Justitie te dagen, aangezien het bewijs niet te leveren is, dat de dood van

patiënt door de schuld van bovengenoemd tandtechniker is veroorzaakt, zoodat alleen nog maar resteert, den beklaagde wegens een overtredding, zijnde het onbevoegd uitoefenen der tandheelkunde, voor den landrechter te dagen, waarvoor hij bereids eenige keeren voor hetzelfde feit terecht heeft gestaan, en er met lage geldboeten is afgekomen;

dat de Nederlandsche wetgever, het gevaar beseffende, verbonden aan het uitoefenen der tandheelkundige praktijk door niet wetenschappelijk gevormden, regelen heeft vastgesteld, waarbij eene omschrijving is gegeven van de werkzaamheden, welke tandtechnikers mogen verrichten en waarbij derhalve de bevoegdheid van tandtechnikers tot die met name genoemde werkzaamheden is beperkt;

dat de tandartsen in Nederlandsch-Indië terzake weliswaar bescherming vinden in de geneeskundige wetgeving, doch dat deze bescherming slechts in theorie bestaat en hier te lande van een daadwerkelijk toezicht op het onbevoegd uitoefenen der tandheelkunde door tandtechnikers geen sprake is;

Redenen, waarom ondergeteekenden zich tot UHoogedelGestrenge wenden met het eerbiedig verzoek, zoodanige maatregelen te willen nemen, waardoor het toezicht op de tandtechnikers dusdanig verscherpt worde, dat aan het door hen onbevoegd uitoefenen der tandheelkundige praktijk een einde worde gemaakt en overschrijding van hunne bevoegdheid streng gestraft worde."

Op deze klacht is nimmer antwoord ontvangen. Ongetwijfeld is de behandeling dezer materie door de bevoegde macht niet zoo gemakkelijk als de leek vermoedt, maar in allen gevalle kan in eene geordende samenleving op den duur geen genoegen worden genomen met een toestand van verwarring als de huidige.

Deze is ten nadeele der bonafide tandartsen, en in nog sterker mate: van het Publiek. En wanneer de bevoegde autoriteiten er genoegen mee blijven nemen dat aldus de geneeskundige voorschriften worden genegeerd, dan mag er wel aan worden gedacht dat de uitoefening ook van dezen vorm van geneeskunde tenslotte zal ontaarden in de volle terreur van franc tireurs op dit gebied.

Het is zeker juist dat men machteloos staat tegenover den eersten den besten Chineeschen „toekang gigi", doch dit mag op den duur niet weerhouden van het nemen van maatregelen. Want er blijft altijd nog verschil tusschen het Publiek dat dien „toekang gigi", en het andere dat den Europeeschen tand-arts bezoekt. Eerstbedoeld publiek weet bij wien het komt; er moet echter voor hem die zich de kosten getroost eener behandeling bij een Europeeschen tandarts, zekerheid bestaan dat de man die zich als zoodanig afficheert, inderdaad is, waarvoor hij zich uitgeeft.

* * *

In ons vorig artikel reppen wij ook met een enkel woord van de onbehoorlijken welke op ander gebied door een arts te Soerabaja

— iemand van Chineesche origine doch met een Nederlandsch diploma — werden uitgevoerd.

Het is noodig er op te wijzen dat ook in dezen tak der geneeskunde de toestanden nog zeer veel te wenschen overlaten.

Zoo is hier ter stede een ander geneesheer, eveneens van Chineesch landaard met een Nederlandsch diploma, die op wel zeer grove wijze reclame maakt, volstrekt in strijd met de opvattingen welke omtrent medisch fatsoen bestaan.

Naar aanleiding eener advertentie in een Maleisch blad, waarin die arts niet alleen reclame maakt voor zijn „Holo Patents” (artikelen voor de Chineesche wasscherij) doch ook voor zijn zelf vervaardigde patentmedicijnen waarvan er één blijkbaar op sexueel gebied werkt, riep het bestuur van den Bond van Geneesheeren alhier hem ter verantwoording.

De dokter antwoordde met een typisch schrijven waaruit wij een gedeelte overnemen:

„In antwoord op Uw schrijven dd. 19 Sept. '28, dat ik door drukke omstandigheden eerst heden ontving, deel ik U mede, dat ik op een drielal medicijnen patent heb genomen. Het recht tot exploitatie van deze patent-medicijnen is gegeven aan den heer Ong Tjiep King, handelaar wonende in Soerabaja, echter onder voorwaarde, dat de exploitatie zal geschieden in het gebouw Toendjoengan 41-43 — zoo-dat dus in dit gebouw nu ondergebracht zijn: de chemische wasscherij, Holo Patents en het kantoor van Dr. Oei — daar ik mij het recht voorbehoud, toezicht uit te oefenen op de bereiding der medicijnen en op de wijze van het te koop aanbieden daarvan.

Het is m.i. niet geoorloofd om voor een geneesmiddel elk bestaand reclamemiddel naar willekeur voor de propaganda te gebruiken, evenmin als het b.v. een dokter past, een advertentie in het *Soerabaiasch Handelsblad* of elders te plaatsen grooter en opvallender dan van een meubelmaker of van een koekjeswinkel, dan wel patiënten te lokken door vóór zijn spreekkantoor middels lichtreclame de aandacht op zijn naam te vestigen.

Zoo wilde ik er ook toezicht blijven houden, dat genoemde geneesmiddelen slechts tegen vaste prijzen te koop worden aangeboden.”

Het is wel zeer idyllisch: de geneesheer, de chemische wasscherij, de fabriek van patentmedicijnen . . . alles bij hem aan huis, en de schetterende reclame welke moet maken dat het geld oplevert.

En alsof dit niet genoeg is heeft die dokter een scheurkalender uitgegeven met reclame voor zijn „anggoer sehat”, met eene opgave der ziekten waartegen dat middel helpt, van welke opgave wij no. 5 onmogelijk in een dagblad kunnen vertalen.

De betrokken geneesheer koos overigens de wijste partij en nam zijn ontslag als lid van den Bond, vóór men hem kon royeeren.

Zooals men ziet laat de toestand ook hier veel te wenschen over. Er zijn Europeesche medici die eene reclame maken welke hen in Holland onmiddellijk aan scherpe maatregelen zou blootstellen. Wellicht

achten sommigen zich daartoe genoopt omdat anderen dit ook doen, een feit is dat veler reclame eene aantasting is van het medisch fatsoen.

En het moet worden erkend dat de inlandsche geneeskundigen, wat dit betreft, nog het beste figuur maken.

Ook hier bestaan zeer vele bezwaren tegen het zuiveren der situatie.

De verhoudingen zijn hier zeer bescheiden; als men een eereraad had, zou het allicht eenige moeite kosten daarvoor de goede personen te vinden.

Maar het kwaad woekert voort, en het zijn vooral een paar dokters van Chineesche afkomst die, met volstrekte negeering der eischen van het medisch fatsoen, op scherpe wijze jagen naar geld.

Men mag zich geen moment vleien met de hoop dat hieraan in afzienbaren tijd een einde zal komen; wij althans koesteren die illusie niet.

Ons doel gaat dan ook niet verder dan dit: het gaande houden of opwekken der belangstelling van de geneeskundigen zelf voor dit kwaad.

... Uit de mogelijkheden welke zich voortdurend demonstreeren, blijkt wel dat zij onder de gegeven omstandigheden vrijwel machteloos staan.

Eén punt dient door ieder van hem in het oog te worden gehouden: continueering der bestaande wantoestanden zal op den duur het aanzien van den stand der geneeskundigen moeten schaden.

Geleidelijk zal zich bij het Publiek de overtuiging gaan vestigen, dat er eigenlijk geen verschil bestaat tusschen de opvattingen van den medicus en die van ieder ander, die z'n vak in de eerste plaats als geldwinning heeft te zien.

Dit zou zeer te betreuren zijn.

De Hollandsche medici staan ten rechte hoog aangeschreven; ieder hunner, bonafide geneeskundige, vertegenwoordigt een deel eener schitterende traditie. En ook nu nog behoeft niemand onzer te aarzelen wanneer men vraagt: een aantal medici te noemen die een sieraad zijn van hun stand.

Maar men moet waken tegen verschijnselen van verwording.

TÖLZER PARADENTOSE-TAGUNG.

Als Veranstalter der *Tölzer Parodontose-Tagung* erlauben sich die Bayerische Landeskammer für Zahnärzte, die Kurverwaltung von Bad Tölz und die Arbeitsgemeinschaft für Parodontose-Forschung (Arpa) einzuladen.

Arbeitsgemeinschaft für Parodontoseforschung.

I. A.: Prof. Dr. *Loos*.

Kurverwaltung *Bad Tölz*.

I. A.: *Stollreither* rechtskundiger erster Bürgermeister.

Bayerische Landeskammer für Zahnärzte.

I. A.: Sanitätsrat Dr. *Rothenberger*.

Wissenschaftliches Programm:

A. Vorträge:

Professor Dr. *Blum* - Frankfurt a. M.: „Hormonale Eigenschaften des Blutes und ihre therapeutische Verwertbarkeit bei Epithelkörper- und Schilddrüsenstörungen“.

Dr. *Bönheim* - Berlin: „Ueber Organtherapie, besonders bei Parodontose“.

Professor Dr. *Citron* - Berlin: „Ueber die Rolle der Schilddrüse bei Parodontose und ihre Jodbehandlung“.

Kurarzt Dr. *Höfler*, *Bad Tölz*: „Ueber die Heilanzeigen von *Bad Tölz*“.

Professor Dr. *Kionka* - Jena: „Die pharmakologischen Grundlagen der Jodtherapie“.

Professor Dr. *Kranz* - München: „Die Beziehungen des Endokrins zum Zahnorgan“.

Professor Dr. *Loos* - Frankfurt a. M.: „Die Parodontose als medizinisches Problem“.

Oberarzt Dr. *Lydtin* - München: (Thema vorbehalten).

Privatdozent Dr. *Spiro* - Frankfurt a. M.: „Arthritismus und Parodontose mit therapeutischen Hinweisen“.

Geheimrat Professor Dr. *Strausz* - Berlin: „Balneologische und klimatologische Beeinflussung des Stoffwechsels, mit besonderer Berücksichtigung der Parodontose“.

Dr. *Weinmann* - Wien: „Die Sauerstoffbehandlung bei Erkrankungen des Parodontiums“.

Dr. *Weski* - Berlin: „Organum dentale — Parodontium — Parodontose“.

B. Demonstrationen am Patienten:

Stoffwechseluntersuchung: Kurarzt Dr. Probst - Tölz.

Dunlopfverfahren: Dr. Weinmann- Wien.

Die Kurärzte von Bad Tölz haben sich liebenswürdigerweise erboten, für diejenigen Teilnehmer der Tagung, welche nach deren Abschluss ihren Pfingsturlaub in Tölz zu verleben beabsichtigen, in zwangloser Form über verschiedene Gebiete der Internmedizin, soweit sie in den Indikationsbereich von Tölz fallen, Vorträge zu halten.

PARADENTOSE-TAGUNG IN BAD TÖLZ.

vom. 9.—12. Mai d. Js.

Die Bayerische Landeskammer für Zahnärzte, die Kurverwaltung Bad Tölz und die Arbeitsgemeinschaft für Parodontoseforschung veranstalten in der Zeit vom 9. (Himmelfahrtstag) bis 12. Mai 1929 in Bad Tölz eine wissenschaftliche Tagung, zu der hierdurch Einladung ergeht. Die schweren Schädigungen der Gesundheit durch das gehäufte Auftreten des Zahnbettschwundes beanspruchen die Aufmerksamkeit der Zahnärzte, Aerzte, sozialen Versicherungsträger und aller anderen sozial-hygienisch interessierten Kreise in den letzten Jahren in zunehmendem Maße. Die klinischen Erfahrungen haben — selbst bei zurückhaltender Beurteilung — gezeigt, daß neben der zahnärztlich-oralen Bewertung in zahlreichen Fällen auch eine internmedizinische Würdigung Platz greifen muß. Das häufige Zusammentreffen der Parodontose mit gewissen Störungen der Schilddrüse und der Keimdrüsen sowie anderen hormonalen Dysfunktionen (Hirnanhang, Nebenschilddrüse usw.) hat solche therapeutischen Maßnahmen in den Vordergrund treten lassen, welche den gesamten Stoffwechsel besonders günstig beeinflussen. Innerhalb der verschiedenen Behandlungsmöglichkeiten spielten die klinischen und balneologischen Heilfaktoren bislang nur eine geringe Rolle. Ihre Grundlagen zu prüfen, scheint den beteiligten Fachkreisen eine zeitgemäße Aufgabe. Diesen Überlegungen entsprang der Gedanke, die einschlägigen Fragen einmal an einem Kur- und Badeort auf einer Sondertagung zu diskutieren.

Als Ort hierfür wurde, nicht zuletzt auch wegen seiner klimatischen Heilfaktoren, das bekannte J o d b a d T ö l z im bayerischen Vorgebirge (eine Bahnstunde von München) gewählt. Die Tagung wird unter Teilnahme der dortigen Kurärzte, von Zahnärzten, Internisten und unter Mitwirkung namhafter Wissenschaftler stattfinden.

THE AMERICAN DENTAL SOCIETY OF EUROPE.

De acht-en-veertigste jaarvergadering van bovenstaande vereeniging zal plaats vinden van 29 Juli tot 1 Aug. a.s. in „Grosvenor House” in Londen.

STEUN-ORGAAN DER NED. MIJ. TOT BEV. DER TANDHEELKUNDE.

Ontvangen voor het Steunfonds:

f 305.77 van de Haagsche Tandartsen-Vereeniging in liquidatie.

JAN VISSER.

**MEDEDEELINGEN AAN DE LEDEN DER NED.
MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING
DER TANDHEELKUNDE**

1. Het algemeen secretariaat der Maatschappij is gevestigd Willemsparkweg 40, Amsterdam, telefoon 21658.

2. Het Bemiddelingsbureau voor waarneming, assistentie en overname praktijk staat onder leiding van Mej. Chr. Dullemond, Heerenstraat 46, Utrecht. Alle aanvragen moeten dus aan dit adres worden gericht.

3. De Redactie van het Tandheelkundig Jaarboekje is gevestigd Willemsparkweg 40, Amsterdam.

4. Het Incasso-bureau van de Maatschappij staat onder leiding van Mr. G. H. E. Nord Thomson, Turfmarkt 8, Leiden.

5. De penningmeester van het Steunfonds der Mij. is Jan Visser, Keizersgracht 542, Amsterdam.

6. Aanvragen voor de ongevallen- en ziekteverzekeringsspolis op de speciale Maatschappij-voorwaarden, moeten worden gericht aan de Directie der Verzekeringsbank de Nieuwe Eerste Nederlandsche, Prinsessegracht 13 te Den Haag of aan de firma Hörchner, Gotzen & Olie, assuradeurs, Keizersgracht 523, Amsterdam.

7. Den leden der Mij. wordt dringend verzocht geen persoonlijke besprekingen met een ziekenfonds te voeren, alvorens vooraf inlichtingen te hebben ingewonnen bij het Secretariaat der Maatschappij. — Dit voorkomt latere moeilijkheden!
